

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

KONEČNÉ ZNENIE
A6-0022/2004

19.10.2004

SPRÁVA

k piatej výročnej správe Rady podľa operatívneho ustanovenia č. 8 Kódexu
správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní
(2004/2103(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajca: Raül Romeva Rueda

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA	12
STANOVISKO VÝBORU PRE MEDZINÁRODNÝ OBCHOD.....	18
POSTUP	21

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k piatej výročnej správe Rady podľa operatívneho ustanovenia č. 8 Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní 2004/2103(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na piatu výročnú správu Rady podľa operatívneho ustanovenia č. 8 Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní¹,
- so zreteľom na užívateľskú príručku ku Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní, tak ako sa dohodla pracovná skupina o vývoze konvenčných zbraní 28. októbra 2003 (14283/03),
- so zreteľom na spoločnú pozíciu Rady 2003/468/CFSP z 23. júna 2003 o kontrole sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami (arms brokering)²
- so zreteľom na Európsku bezpečnostnú stratégiu, prijatú Radou 12. decembra 2003,
- so zreteľom na stratégiu EÚ proti šíreniu zbraní hromadného ničenia, prijatú Radou 12. decembra 2003, ktorej cieľom je, okrem iného, posilniť politiku kontroly vývozu a jej uskutočňovanie,
- so zreteľom na článok 17 Zmluvy o EÚ a článok 296 Zmluvy o ES,
- so zreteľom na uznesenie EP z 25. septembra 2003³ k štvrtej výročnej správe Rady podľa operatívneho ustanovenia č. 8 Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní⁴,
- so zreteľom na uznesenie EP z 20. novembra 2003 k oznámeniu Komisie adresovanému Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Európska obrana - Otázky týkajúce sa priemyslu a trhu - Smerom k politike EÚ v oblasti obranných zariadení⁵,
- so zreteľom na uznesenie EP z 22. apríla 2004 o ľudských právach vo svete v roku 2003 a politike Európskej únie v tejto veci⁶,
- so zreteľom na uznesenie EP z 18. decembra 2003⁷ o zrušení embarga EÚ na predaj zbraní do Číny,

¹ Ú. v. C 320, 31.12.2003, str. 1.

² Ú. v. L 156, 25.6.2003, str. 79.

³ P5_TA(2003)0418.

⁴ Ú. v. C 319, 19.12.2002, str. 1.

⁵ P5_TA(2003)0522.

⁶ P5_TA-PROV(2004)0376.

⁷ P5_TA(2003)0599.

- so zreteľom na predchádzajúce uznesenie EP zo dňa 6. júla 2000 o únosoch detí Armádou božieho odporu (Lord's Resistance Army)¹ a zo dňa 3. júla 2003 o obchodovaní s deťmi a detskými vojakmi²,
 - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku EP,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanovisko Výboru pre medzinárodný obchod (A6-0022/2004),
- A. keďže osobitne vzhľadom na situáciu bezpečnostnej klímy po studenej vojne, pre ktorú je charakteristická vysoká úroveň regionálnej nestability, nespôsobilé štáty (failing States), nešťátne subjekty využívajúce detských vojakov, teroristické siete a organizovaný zločin, podstatný význam má vykonávanie prísnych kontrol vývozu zbraní,
- B. keďže Rada identifikovala niektoré z týchto znakov bezpečnostnej klímy po studenej vojne ako tie, ktoré patria k hlavným hrozbám pre vyššie uvedenú Európsku bezpečnostnú stratégiu,
- C. keďže organizovaný zločin a medzinárodní pašeráci zbraní rozšírili svoju nelegálnu činnosť v oblasti malých zbraní, ktorých voľná a nekontrolovaná dostupnosť bola hlavným faktorom nárastu počtu konfliktov, a trasy nezákonného obchodu so zbraňami prechádzajú cez územie rozšírenej EÚ a taktiež cez susediace krajiny rozšírenej EÚ a krajiny regiónu západného Balkánu,
- D. keďže približne pol milióna ľudí zomrie každý rok v dôsledku násillia súvisiaceho s ľahkými zbraňami, a to v ozbrojených konfliktoch, ako aj v súvislosti s trestnou činnosťou,
- E. keďže v poslednom desaťročí došlo k značnému nárastu využívania súkromných bezpečnostných alebo vojenských spoločností, čo si vyžaduje vytvorenie legislatívy na kontrolu a sledovanie aktivít súkromných poskytovateľov vojenských, policajných a bezpečnostných služieb,
- F. keďže EÚ by si mala splniť svoju rastúcu zodpovednosť voči mieru a bezpečnosti v Európe a na celom svete prostredníctvom ďalších iniciatív na obmedzenie zbrojenia a na odzbrojenie,
- G. keďže najlepšou zárukou mieru a stability je maximálna transparentnosť v tejto oblasti, vrátane vypracovania komplexných výročných správ, ktorá je základným predpokladom pre demokratickú zodpovednosť,
- H. keďže užívateľská príručka ku Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní je významným prínosom pre vyjasnenie ustanovení kódexu, týkajúcich sa záznamov o zamietnutiach a konzultáciách, a v pomoci predchádzať jeho odlišným výkladom v jednotlivých členských štátoch,

¹ Ú. v. C 121, 24.4.2001, str. 401,

² Ú. v. C 74 E, 24.3.2004, str. 854.

- I. keďže spoločná pozícia Rady týkajúca sa kontroly sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami predstavuje prvý krok v rámci kontroly nelegálnych sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami, avšak treba odstrániť ešte mnoho nedostatkov, aby sa neoslabila jej účinnosť,
- J. keďže napriek dosiahnutému pokroku sa ukazuje, že zbrane EÚ, ich komponenty, licencie EÚ na výrobu zbraní v zámorí, súkromné vojenské a bezpečnostné služby EÚ, vojenský personál EÚ, odborné znalosti, výcvik a zariadenia pre vykonávanie trestu smrti, mučenie a iné kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie sa naďalej poskytujú regiónom vo svete, v ktorých sa normy stanovené kódexom bezpochyby nerešpektujú,
- K. keďže s cieľom boja proti nelegálnemu obchodu so zbraňami a účinného predchádzania dodávkam vyvázaných zbraní ich nevhodným konečným užívateľom je nevyhnutné, aby preprava zbraní, koneční užívatelia vyvázaných zbraní, ďalšie vojenské a bezpečnostné vybavenia, licenčná výroba a sprostredkovateľské aktivity pri obchodovaní so zbraňami podliehali účinnejším kontrolám,
- L. keďže osobitne v súvislosti s rozvojom európskej politiky v oblasti zbrojárskeho priemyslu a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky je potrebné lepšie zosúladiť politiku EÚ týkajúcu sa kontroly vývozu zbraní,
- M. keďže uvedené uznesenie EP z 20. novembra 2003 zdôrazňuje, že otváranie vojenských trhov v rámci EÚ by mali sprevádzať prísne kontroly vývozu na vonkajších hraniciach EÚ,
- N. keďže podiel EÚ na celkovom medzinárodnom obchode so zbraňami a najmä na vývoze malých a ľahkých zbraní vzrástol po pristúpení desiatich nových členských štátov 1. mája 2004, pričom niektoré z týchto štátov majú významnú produkciu a vývoz zbraní; keďže niektoré nové členské štáty stále nemajú dostatočné schopnosti na bezodkladné splnenie existujúcich záväzkov vyplývajúcich z kódexu a preto by potrebovali pomoc na ich realizáciu,
- O. keďže približne 80 percent vývozu zbraní EÚ v rokoch 1999 až 2003 smerovalo do krajín mimo Európy,
- P. keďže v dôsledku prijatia kódexu desiatimi novými členskými štátmi sa zvýšilo množstvo zbraní vyvázaných v súlade s kódexom,
- Q. keďže v súvislosti s ďalším rozširovaním EÚ je osobitne dôležité, aby kandidátske krajiny, ktorými sú Chorvátsko, Bulharsko, Rumunsko a Turecko, tiež pripravili výročné správy o svojej politike v oblasti vývozu zbraní, zlepšili kontroly vývozu zbraní a zabezpečili dodržiavanie príslušných základných noriem; v presvedčení, že členské štáty by mali tento proces nielen aktívne podporovať, ale súčasne by mali byť pozitívnym príkladom vzhľadom na prísne dodržiavanie kódexu a vypracovávanie komplexných výročných správ o ich činnostiach v oblasti vývozu zbraní,
- R. v presvedčení, že ďalšie zosúladovanie politiky vývozu zbraní v členských štátoch by predstavovalo významný príspevok k rozvoju Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (EBOP) a taktiež by prispelo k posilneniu uplatňovania spoločnej zahraničnej politiky

členskými štátmi,

- S. v presvedčení, že politika EÚ týkajúca sa kontroly vývozu zbraní musí byť taká, aby sa zabezpečila súdržnosť v postupe Spoločenstva v oblasti zahraničnej politiky, vrátane cieľov EÚ v oblastiach predchádzania krízam, boja proti chudobe, posilnenia demokracie a presadzovania ľudských práv,
- T. v presvedčení, že v globálnom kontexte by bol skutočne účinný len medzinárodný režim obchodu so zbraňami, ktorý sa zameriava na medzinárodnú zmluvu o obchode so zbraňami, založenú na existujúcich záväzkoch štátov, vychádzajúcich z medzinárodného práva,
1. domnieva sa, že v boji proti medzinárodnému terorizmu a v záujme predchádzania konfliktom, regionálnej stabilizácie a dodržiavania ľudských práv je rozhodujúcim prvkom transparentná a efektívna spoločná politika v oblasti kontroly vývozu zbraní;
 2. víta preto pokrok, o ktorom sa hovorí v piatej výročnej správe o uplatňovaní Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní, a najmä pokračovanie v súhrne postupov odsúhlasených členskými štátmi, ktorý bol uverejnený v prílohe I, a v tabuľke v prílohe II, obsahujúcej údaje o počte a hodnote vystavených vývozných licencií a o hodnote vývozu zbraní;
 3. víta najmä zlepšené poskytovanie informácií zo strany starých aj nových členských štátov, čo sa týka ich vývozu zbraní; avšak v niektorých prípadoch vyjadruje nespokojnosť s obsahom poskytnutých údajov;
 4. domnieva sa, že poskytovanie včasných, úplných a kompatibilných údajov všetkými členskými štátmi je nevyhnutné na zabezpečenie transparentnosti poskytovaných údajov;
 5. s potešením víta, že proces harmonizácie postupov informovania pokračoval a že sa vykonali ďalšie kroky na dosiahnutie úplne porovnateľných štatistických údajov v jednotlivých členských štátoch EÚ;
 6. zamýšľa preto, napriek pokroku pri dosahovaní lepšieho zosúladenia štatistických údajov, zabezpečiť, aby každý členský štát poskytoval údaje o druhu a množstve dodávaných zbraní a o celkovej hodnote vývozu a počte zamietnutých licencií s uvedením dôvodov zamietnutia a s presnejšími informáciami o cieľovej krajine dodávok a klasifikovaní konečných užívateľov, s cieľom zlepšiť transparentnosť na základe takýchto úplnejších a lepšie zosúladených údajov;
 7. víta v tomto ohľade vytvorenie centrálnej databázy záznamov o zamietnutiach na sekretariáte Rady v Bruseli a zdôrazňuje jej užitočnosť, keďže ihneď poskytne všetkým členským štátom zdroj informácií, ktorý im umožní prešetriť konkrétne prípady zamietnutia; vyzýva na rozšírenie tejto databázy v primeranej lehote s cieľom zahrnúť do nej informácie o konzultáciách v súlade s kódexom, ako aj o konečných užívateľoch, ktorí sú známi alebo podozriví z účasti na opätovnom vývoze, nesprávnom použití alebo zneužití zbraní a ostatného kontrolovaného tovaru;
 8. zamýšľa tiež, aby sa informácie o neformálnych zamietnutiach vývozu zbraní uvádzali vo

- vnútroštátnych správach o vývozech zbraní pred oficiálnou žiadosťou o získanie licencie;
9. zdôrazňuje užitočnosť tejto centrálnej databázy záznamov o zamietnutiach keďže ihneď poskytne všetkým členským štátom zdroj informácií, ktorý im umožní prešetriť konkrétne prípady zamietnutia;
 10. víta novú a aktualizovanú verziu Spoločného vojenského zoznamu EÚ a jeho uverejnenie v úradnom vestníku; vyzýva členské štáty na podrobnejšie a transparentnejšie informovanie o vývozech „dvojakého využitia“, pretože tieto sú často zneužívané v prípadoch porušovania ľudských práv;
 11. domnieva sa, že znenie Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní vedie k odlišným výkladom v rôznych členských štátoch a preto víta vydanie užívateľskej príručky ku kódexu, ktorá definuje a objasňuje kritériá kódexu; vyzýva členské štáty na zmenu exportných kritérií s cieľom zlepšiť ich jednoznačnosť a zrozumiteľnosť a zabezpečiť, aby v plnej miere odrážali existujúce záväzky štátov v rámci medzinárodného práva;
 12. víta skutočnosť, že sa začal prieskum o uplatnení kritéria 8 (zlučiteľnosť vývozu zbraní s technickými a ekonomickými možnosťami prijímateľskej krajiny), ktorý predstavuje významný príspevok k predchádzaniu krízam a k trvalo udržateľnému rozvoju v spoločensky menej rozvinutých krajinách, zatiaľ čo dôrazne vyzýva členské štáty, aby tento postup opakovali vzhľadom na uplatnenie zostávajúcich siedmich kritérií;
 13. domnieva sa, že jednotné pravidlá EÚ na kontrolu sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami sú nevyhnutné, a napriek uvítaniu spoločnej pozície EÚ o sprostredkovateľských aktivitách pri obchodovaní so zbraňami z roku 2003 pretrvávajú nedostatok operatívnych ustanovení pre členské štáty na konkrétnu kontrolu sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami, prepravy zbraní a aktivít financovania zbraní osobami, ktoré sú občanmi alebo majú trvalý pobyt v členskom štáte EÚ, keď sa tento druh aktivít a súvisiace dodávky zbraní uskutočňujú cez „tretie krajiny“;
 14. víta najmä úsilie Rakúska, Belgicka, Fínska, Francúzska, Nemecka, Holandska, Švédska a Veľkej Británie s cieľom kontrolovať sprostredkovateľské aktivity pri obchodovaní s konvenčnými zbraňami, a vyzýva ďalšie členské štáty, aby urýchlili vnútroštátne postupy na uplatnenie kontrol týchto sprostredkovateľských aktivít, ktoré sú stanovené v spoločnej pozícii Rady o kontrole sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami;
 15. opakuje svoj názor, že by sa mal zaviesť povinný registračný a autorizačný systém pre transakcie týkajúce sa sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami, ktorý by sa mal tiež vzťahovať na občanov a spoločnosti EÚ mimo územia EÚ, rovnako, ako je to stanovené v právnych predpisoch USA;
 16. vyzýva členské štáty, aby zahrnuli služby pre transport zbraní a financovanie týkajúce sa zbraní do ich právnych predpisov o sprostredkovateľských aktivitách pri obchodovaní so zbraňami;
 17. vyzýva členské štáty, aby zakázali sprostredkovateľské aktivity pri obchodovaní so zariadením na vykonávanie trestu smrti, mučenia a iného krutého, neľudského a

ponižujúceho zaobchádzania; a aby zaviedli trestné postihy za porušovanie zbrojného embarga, vydaného OSN, EÚ, OBSE, uskutočnené na akomkoľvek mieste zo strany občanov EÚ, sprostredkovateľov obchodu so zbraňami a spoločností registrovaných v EÚ, ako aj vnútroštátneho zbrojného embarga, vydaného príslušným členským štátom;

18. víta skutočnosť, že „uviedenie konečného využitia tovarov“ bolo začlenené medzi minimálne údaje, ktoré sa majú uviesť v certifikáte konečného užívateľa; zároveň vyzýva na zahrnutie klauzuly proti zneužitiu obsahujúcu vyhlásenie, že daný materiál sa nebude využívať na zakázané účely; opakuje však svoju požiadavku zriadiť monitorovací systém pre overovanie presunu a kontrolu po vývoze, ktorého súčasťou by mali byť systematické fyzické inšpekcie príslušných vnútroštátnych orgánov na miestach presunu a skladovania s možnosťou uloženia pokút;
19. vyzýva preto znovu členské štáty, aby preskúmali možnosť zriadiť spoločný monitorovací systém na úrovni EÚ a odporúča, aby sa zväzil návrh európskej agentúry na kontrolu vývozu zbraní;
20. vyzýva Radu a členské štáty, aby zachovali embargo EÚ na obchod so zbraňami s Čínskou ľudovou republikou a neoslabil existujúce národné obmedzenia tohto druhu predaja zbraní;
21. vyzýva kandidátske krajiny - Chorvátsko, Bulharsko, Rumunsko a Turecko, aby na základe kódexu sprísnilo svoje vnútroštátne právne predpisy a najmä svoje postupy v oblasti vývozu zbraní a aby podávali správu o týchto praktikách v súlade s prílohou I a II k piatej výročnej správe, vyzýva Komisiu, aby podrobne sledovala pokrok v procese rokovanií o pristúpení a vyzýva súčasné členské štáty, aby vypracovali a uverejnili vnútroštátne výročné správy na kalendárny rok 2004 a na každý ďalší rok;
22. domnieva sa, že aj noví susedia rozšírenej EÚ a krajiny, s ktorými EÚ uzavrela alebo má v úmysle uzavrieť dohodu o stabilizácii a pridružení, by mali byť požiadaní o dodržiavanie kódexu; konkrétna pozornosť by sa mala sústrediť na Kaliningrad, ktorý v minulosti slúžil ako tranzitný bod pre prepravu vojenského materiálu a zbraní z ostatných častí Ruska pre ilegálnych koncových užívateľov; vyzýva Radu a Komisiu, aby v spolupráci s Ruskou federáciou uprednostnili opatrenia, ktoré napomôžu v boji proti ilegálnemu obchodovaniu vrátane pravidelnej výmeny informácií o vývozných a tranzitných kontrolách a licenciách;
23. vyzýva členské štáty, aby koordinovaným spôsobom poskytli potrebnú pomoc všetkým štátom, ktoré nedisponujú nevyhnutnými prostriedkami na náležité uplatnenie kódexu;
24. víta v tomto ohľade skutočnosť, že vlády Poľska a Švédska dali podnet na uskutočnenie piatich neformálnych schôdzí pracovných skupín pre konvenčné zbrane (COARM) za účasti starých a nových členských štátov zameraných na kontrolu vývozu zbraní, s odporúčaním, aby sa tento systém schôdzí COARM zachoval a aby sa stal reprezentatívnejším a pravidelným, a víta úsilie vlády Holandska predstaviť kandidátskym krajinám a ďalším štátom, ktoré o to prejavujú záujem uplatňovanie kódexu v praxi;
25. opakuje požiadavku právne záväzných ustanovení a plného zosúladenia politiky v oblasti kontroly vývozu zbraní v členských štátoch ako krátkodobý cieľ a nalieha na členské

štáty, aby napredovali v tomto smere a zaviedli postihy trestajúce akékoľvek porušenie zo strany podnikov registrovaných v EÚ vzhľadom na zbrojný embargá, vydané OSN, EÚ, OBSE, alebo ktorýmkoľvek členským štátom;

26. odporúča, aby sa v prechodnom období podnikli tieto kroky:

- (a) vopred uskutočniť vzájomné porady členských štátov týkajúce sa prevozu zbraní do oblastí ohrozených krízami, spolu s vytvorením kontrolného zoznamu EÚ s údajmi o „červených zástavách“ predstavujúcich včasné varovanie v prípade vážnych obáv týkajúcich sa konkrétnych konečných užívateľov, ktoré by mohli mať vplyv na udeľovanie licencií na vývoz zbraní;
- (b) úplný multilaterálny prístup ku konzultačnému procesu v súvislosti s rozhodnutiami o udelení alebo zamietnutí licencie, v prvom rade so záväzkom členských štátov oznámiť každému členskému štátu obsah a výsledok každej porady, ktorej sa zúčastnia, najmä v prípade predaja za nižšiu cenu;
- (c) začlenenie všetkých zásad, kritérií a ustanovení kódexu do vnútroštátnych právnych predpisov, s vysvetlením, že to nezasahuje do práva členských štátov vykonávať reštriktívnejšie vnútroštátne politiky;
- (d) všetky budúce embargá EÚ sa vzťahujú na tie kategórie materiálu spoločného vojenského zoznamu, alebo prílohy k nariadeniu o tovaroch dvojakého použitia, pre ktoré platí embargo;

27. vyzýva na postupné odstránenie kontrol presunu zbraní v rámci Európskej únie vzhľadom na vytvorenie spoločného európskeho zbrojárskeho trhu v súvislosti so spoločnou kontrolnou politikou EÚ v oblasti kontroly vývozu zbraní, napríklad prostredníctvom dohody o pravidle proti predaju za nižšiu cenu, ktoré stanovuje Kódex správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní;

28. plne podporuje návrh nariadenia Rady o obchode, ktoré zakazuje vývoz každého druhu zariadenia na vykonávanie trestu smrti, mučenia, alebo akéhokoľvek iného ponižujúceho alebo neľudského zaobchádzania, zakazuje špeciálne zbrane, ako sú protipechotné míny, a ustanovuje prísne kontroly pre vojenský materiál, ktorý by sa mohol použiť na vnútorné represie;

29. vyzýva vzhľadom na kontroly vývozu týkajúce sa tretích krajín, na osobitnú pozornosť vo vzťahu k výrobkom, ktoré sa môžu použiť na občianske a vojenské účely, ako sú monitorovacie technológie, a podobne náhradné diely a výrobky použiteľné v kybernetickej vojne alebo porušovania ľudských práv bez smrteľných následkov;

30. zdieľa obavy COARM týkajúce sa vhodnosti povolenia vývozu regulovaných tovarov na humanitárnu pomoc za okolností, keď by sa inak povolenie na export zamietlo; uznáva, že v konfliktných regiónoch môžu niektoré druhy regulovaných tovarov prispieť k bezpečnosti a prosperite civilného obyvateľstva, avšak zdôrazňuje, že toto sa musí prešetriť veľmi prísne od prípadu k prípadu spolu s dostatočnými zárukami, poskytnutými členským štátom, že nedôjde k zneužitiu;

31. vyzýva členské štáty, aby vzali na vedomie, že kódex sa tiež vzťahuje na udeľovanie licencií na tovar, ktorý má byť dovážajúcim štátom začlenený do systému montážnej podskupiny alebo dokončených zbraní pre následný vývoz do tretej krajiny;
32. vyzýva členské štáty, aby schválili právne predpisy, ktoré požadujú udeľovanie licencií pre výrobu licenčných zbraní EÚ (alebo ich komponentov) v tretích krajinách;
33. vyzýva členské štáty, aby vzali na vedomie, že kódex sa tiež vzťahuje na všetky formy prevozu zbraní „vláda vláde“, konkrétne na prevoz prebytočných zbraní; opakuje, že vývoz alebo prevoz prebytočných zbraní do krajín, kde budú používané na účely porušovania ľudských práv, medzinárodného humanitárneho práva alebo iného porušovania medzinárodného práva, je porušením kódexu;
34. vyzýva členské štáty, aby vzali na vedomie, že kódex sa tiež vzťahuje na prevoz vojenského, bezpečnostného a policajného personálu, na odborné znalosti a výcvik, ako aj na súkromné vojenské a bezpečnostné služby;
35. vyzýva členské štáty, aby odsúhlasili zoznam krajín zapojených do ozbrojených konfliktov, v prípade ktorých by mal byť vývoz zbraní vo všeobecnosti zakázaný, vytvorený na základe správ a odporúčaní Bezpečnostnej rady OSN, monitorujúcej mechanizmus uvalenia zbrojných embárg;
36. zdôrazňuje význam výskumu zameraného na zabezpečenie právneho dohľadu a kontroly elektronického prenosu informácií, softvéru a technológií, ktoré môžu súvisieť s tovarmi, ktoré sú na zozname tých tovarov Spoločenstva, pre ktoré sa vyžaduje vývozná licencia;
37. vyzýva tiež krajiny vyvážajúce zbrane, ktoré nie sú členskými krajinami EÚ, aby podporili zásady a kritériá kódexu, aby tak kódex znamenal skutočný príspevok ku kontrole svetového vývozu zbraní, predchádzaniu konfliktom a presadzovaniu mieru vo svete;
38. domnieva sa, že účinná globálna kontrola vývozu zbraní sa môže dosiahnuť iba prostredníctvom medzinárodného režimu pre kontrolu obchodu so zbraňami a vyzýva preto členské štáty, aby podporovali prísne medzinárodné predpisy pre vývoz zbraní vzhľadom na konanie hodnotiacej konferencie OSN o malých zbraniach v roku 2006 a aby uskutočnili kroky smerom k uzavretiu právne záväznej medzinárodnej zmluvy o obchode so zbraňami, vrátane opatrení potrebných na konverziu a reštrukturalizáciu podnikov vyrábajúcich vojenské tovary;
39. vyzýva Radu a členské štáty, aby prísne monitorovali súlad s osvedčeniami pre koncových užívateľov, a najmä s informáciami o krajine konečného určenia, o zákaze opätovného vývozu a s vyhlásením, že tovary nebudú používané na iné ako uvedené účely;
40. vyzýva na zavedenie osobitnej dane na obchod so zbraňami v rámci EÚ a na pokračovanie v diplomatických aktivitách EÚ, aby bola táto daň zavedená v celosvetovom meradle, ako to navrhlo Valné zhromaždenie OSN a prezidenti Brazílie, Chile a Francúzska, ako aj španielsky predseda vlády, a aby sa príjmy z tejto dane odvádzali konkrétne do fondov pre obeť ozbrojených konfliktov a všeobecne na zmiernenie chudoby;

41. vyzýva vlády členských štátov, aby uskutočnili dôsledné prehodnotenie kódexu, pričom zohľadnia vyššie uvedené požiadavky a odporúčania a poradia sa s príslušnými stranami, ako sú parlamentné a mimovládne organizácie;
42. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, parlamentom a vládam členských štátov a tretích krajín, ktoré súhlasili s dodržiavaním zásad tohto kódexu.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

I. Úvod

Kódex správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní, prijatý 8. júna 1998, stanovil minimálne normy na vydávanie exportných licencií pre konvenčné zbrane členskými štátmi. Pozostáva z 8 určujúcich kritérií a 12 operatívnych ustanovení. V súčasnosti predstavuje najkomplexnejší systém na kontrolu vývozu zbraní v medzinárodnom meradle.

Rada, a najmä jej pracovná skupina COARM, ako aj členské štáty sa permanentne usilujú o nájdenie spôsobov na posilnenie transparentnosti, dialógu a konvergencie v oblasti kontroly vývozu konvenčných zbraní. Najväčšie úspechy uvedené v piatej výročnej správe a priloženom kompendiu sú: užívateľská príručka ku kódexu, zavedenie centrálnej databázy záznamov o zamietnutiach, spoločná pozícia sprostredkovateľských aktivitách pri obchodovaní so zbraňami, revidovaný zoznam vojenského materiálu a zámer prehodnotiť kódex v roku 2004.

Európsky parlament, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, víta vylepšenia kódexu. Vyjadruje však znepokojenie nad pretrvávajúcim nedostatočným uplatňovaním jeho odporúčaní. Dôležitou ostáva najmä výzva EP na právnu záväznosť kódexu. Výročná správa o ľudských právach z 22. apríla 2004 navyše zdôrazňuje, že „politiky v oblasti ľudských práv boli oslabované (...) členskými štátmi, ktoré systematicky nedodržiavali reštriktívne uplatňovanie Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní“¹.

Európska bezpečnostná stratégia z decembra 2003 identifikuje regionálnu nestabilitu, nespôsobilé štáty, organizovaný zločin a medzinárodný terorizmus ako hlavné hrozby pre EÚ. Nekontrolovaný vývoz zbraní pre príjemcov mimo EÚ môže výrazne zväčšiť tieto hrozby, hoci sa to konkrétne neuvádza v strategickom dokumente. V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť, že 80 percent vývozu zbraní z EÚ smeruje do krajín mimo EÚ². Navyše, po rozšírení EÚ sa zvýšil podiel EÚ na medzinárodnom obchode so zbraňami vo všeobecnosti, a najmä, pokiaľ ide o výrobu malých a ľahkých zbraní. Preto je veľmi dôležitá spoločná politika v oblasti vývozu zbraní.

Harmonizácia politiky EÚ v oblasti vývozu zbraní voči tretím krajinám taktiež posilní rámec Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP), v ktorom sa uskutočňuje. Toto je mimoriadne dôležité v súvislosti s rozšírením EÚ 1. mája 2004, keď do Únie vstúpilo 10 nových členských štátov.

II. Vyhodnotenie piateho roku uplatňovania kódexu

1) Harmonizácia národných správ

¹ P5_TA(2004)0376, odsek 30.

² Ročenka „SIPRI Yearbook 2004“, str. 458.

Národné správy členských štátov vytvárajú základ pre výročnú správu. Od uverejnenia štvrtej výročnej správy sa však nedosiahol výrazný pokrok v harmonizácii týchto správ. Ročenka „SIPRI Yearbook 2004“ zdôrazňuje, že niektoré vlády stále nie sú ochotné poskytnúť potrebné údaje, hoci všetky členské štáty by mali poskytnúť údaje pre každú prijímateľskú krajinu, týkajúce sa počtu vydaných licencií, hodnoty vydaných licencií v eurách (ak sú k dispozícii), hodnoty vývozu zbraní v eurách (ak sú k dispozícii), počtu zamietnutí licencií a počtu kritérií, na ktorých sa zamietnutie zakladá. Tabuľka A v prílohe ukazuje, že Dánsko, Francúzsko, Nemecko, Grécko a Írsko neposkytujú údaje o hodnote vývozov zbraní, zatiaľ čo Holandsko a Portugalsko neposkytujú údaje o hodnote vydaných licencií. Je to jasnou prekážkou pri zavíšení transparentnosti a parlamentnej kontroly vývozov zbraní z EÚ. Dalším problémom je nedostatočná kompatibilita údajov poskytovaných členskými štátmi. Napríklad, Rakúsko poskytuje len údaje o „vojnovom materiáli“, ale nie o „nevojnovom materiáli“¹. Vypracovanie rozpisu zamietnutí podľa geografických regiónov v národných správach Talianska, Portugalska, Španielska, Švédska a Veľkej Británie je vítaným vývojom. Ročenka SIPRI však správne poukazuje, že hodnota poskytovaných údajov je sporná, keďže v niektorých prípadoch suma zamietnutí pre určitý región nezodpovedá celkovému počtu zamietnutí². Po vnútornom obchode Spoločenstva sa druhý najväčší počet týchto licencií naďalej udeľuje balkánskym krajinám, Rusku, Ukrajine a kaukazskému regiónu. Celkový počet iniciovaných konzultácií (68) a prijatých konzultácií (48) sa zdá byť nízky v porovnaní s počtom 411 zamietnutí a viac ako 36 000 udelených licencií. Navyiac, počet zamietnutí poklesol o 54, zatiaľ čo počet vydaných licencií vzrástol o vyše 11 000.

2) Osvedčenia konečného užívateľa

Jedinou významnou zmenou bolo to, že „uviedenie koncového využitia tovarov“ bolo začlenené medzi minimálne údaje, ktoré sa majú uviesť v osvedčení koncového užívateľa. Neuplatnili sa však ambicióznejšie odporúčania predchádzajúcej výročnej správy Európskeho parlamentu. Vytvorenie monitorovacieho systému pre overovanie dodávok a kontrolu po vývoze, týkajúceho sa všetkých vývozov v súlade s kódexom, vrátane možnosti uloženia pokút, ostáva dôležité pre efektívnu kontrolu konečného používania zbraní, iného vojenského a bezpečnostného materiálu a licenčnej výroby v zahraničí. Keďže takýto monitorovací systém môže prevýšiť schopnosti malých štátov a niektorých z nových členských štátov, členské štáty by mali opäť vážne začať uvažovať o možnosti vytvorenia spoločného monitorovacieho systému EÚ. Európska agentúra na kontrolu vývozu zbraní by mohla byť vhodným partnerom plánovanej agentúry pre zbrojenie v oblasti výroby a obstarávania.

3) Sprostredkovateľské aktivity pri obchodovaní so zbraňami

Spoločná pozícia o kontrole sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami, prijatá Radou v júni 2003, je mimoriadnym úspechom. Obsahuje definíciu sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami, povinnosť získať licenciu alebo písomné povolenie na tieto sprostredkovateľské aktivity od príslušných úradov, výmenu informácií o sprostredkovateľských aktivitách pri obchodovaní so zbraňami a zavedenie primeraných sankcií. Povolenie na činnosť sprostredkovateľa pri obchodovaní so zbraňami a registrácia týchto sprostredkovateľov by mala byť povinná, aby sa zlepšila účinnosť spoločnej

¹ Ročenka „SIPRI Yearbook 2004“, str. 471-472.

² Ročenka „SIPRI Yearbook 2004“, str. 471.

pozície. Naviac, ustanovenia spoločnej pozície, podľa príkladu legislatívy USA, by mali byť uplatniteľné aj v prípade občanov EÚ a spoločností mimo územia EÚ. V tejto súvislosti môže byť úsilie Rakúska, Belgicka, Fínska, Nemecka, Holandska a Švédska príkladom najlepších praktík. Členské štáty však nezahrnuli služby prevozu a financovania zbraní do svojej legislatívy týkajúcej sa sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami, čo v niekoľkých prípadoch zabránilo zadržaniu vývozu zbraní pre príjemcov, ktorí jednoznačne nedodrжали normy stanovené v kódexe. Ešte viac znepokojujúca je skutočnosť, že spoločná pozícia výslovne nezakazuje sprostredkovateľské aktivity pri obchodovaní so zariadením na vykonávanie trestu smrti, mučenia a iného krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania.

4) Systém odovzdávania informácií o zamietnutiach

Užívateľská príručka ku kódexu významne vylepšila systém oznamovania zamietnutí a konzultácií, keďže vykladá a objasňuje operatívne ustanovenia kódexu. Odlišné výklady ustanovení v rôznych členských štátoch sú preto menej pravdepodobné a medzery sa odstránili. Štyri hlavné časti príručky sú: definícia zamietnutia, informácie potrebné pre záznam o zamietnutí, zrušenie záznamov o zamietnutí a objasnenie postupov pre záznamy o zamietnutí a konzultácie. Okrem toho bolo rozhodnuté vytvoriť centrálnu databázu záznamov o zamietnutiach na sekretariáte Rady v Bruseli. Táto databáza predstavuje cenný zdroj informácií pre členské štáty a je prvým krokom smerom ku koordinovanej politike EÚ v oblasti vývozu zbraní. Ďalším krokom by malo byť automatické informovanie všetkých členských štátov o obsahu a výsledkoch konzultácií.

5) Dialóg s kandidátskymi krajinami a tretími krajinami

Aj keď desať nových členských krajín vstúpilo do Európskej únie 1. mája 2004 a bolo tak úplne začlenených do systému kódexu, dialóg medzi EÚ a zostávajúcimi kandidátskymi krajinami - Bulharskom, Rumunskom a Tureckom - musí pokračovať. Mohlo by to prebiehať napríklad formou neformálnych schôdzí COARM medzi starými a novými členskými krajinami, ako to iniciovala poľská a švédska vláda. Záznamy o zamietnutiach by sa mali postúpiť týmto krajinám a EÚ by si mala s nimi vymieňať národné správy o vývozech zbraní. Kandidátske krajiny by mali prijať národné právne predpisy pre včasnú transpozíciu kódexu. Okrem toho by sa mala zvýšiť podpora kódexu v pridružených a v nových susediacich krajinách, napríklad na Ukrajine, v Bielorusku alebo v Srbsku a Čiernej Hore. Piata výročná správa však, žiaľ, neobsahuje žiadne konkrétne zlepšenia v tejto súvislosti. Keďže krajiny strednej a východnej Európy boli v minulosti dôležitým východiskovým a tranzitným bodom pre obchod so zbraňami a majú významné kapacity na výrobu ľahkých a aj ťažších zbraní, treba poskytnúť dostatočnú pomoc tým krajinám vnútri aj mimo EÚ, ktoré nemajú prostriedky na úplné uplatnenie kódexu a na prispôbenie svojich praktík normám zavedeným v starých členských štátoch. Členské štáty môžu napríklad nasledovať vzor holandskej vlády, ktorá kandidátskym a ďalším zainteresovaným krajinám poskytla informácie o praktickom uplatňovaní kódexu.

6) Spoločný zoznam vojenského materiálu EÚ

Prvá aktualizácia Spoločného vojenského zoznamu EÚ od júna 2000 a jeho uverejnenie v

úradnom vestníku je dôležitým príspevkom k harmonizácii a posilneniu kódexu. Bude založená na číselnom systéme zoznamu zbraní wassenaarskej dohody (Wassenaar Arrangement Munitions List). Zoznam však, žiaľ, neobsahuje niektoré položky „dvojakého použitia“, ktoré možno ľahko použiť na účely porušovania ľudských práv, a ani niektoré časti zbrojných systémov.

7) Uplatnenie kritéria 8 kódexu

Kritérium 8 je tzv. kritériom trvalo udržateľného rozvoja a určuje zlučiteľnosť vývozov zbraní s technickou a ekonomickou kapacitou prijímateľskej krajiny. Keďže toto kritérium je mimoriadne dôležité z hľadiska predchádzania krízam a udržateľného rozvoja v menej rozvinutých krajinách, vítame prieskum iniciovaný s cieľom vypracovať usmernenia na jeho aplikáciu. Cieľom by malo byť predchádzať tomu, aby príliš vysoká úroveň dovozov zbraní ohrozila sociálny a ekonomický rozvoj krajiny.

8) Prioritné usmernenia pre blízku budúcnosť

Piata výročná správa stanovila celkovo 9 prioritných usmernení, z ktorých usmernenie č. 7 („rozvoj dialógu s Európskym parlamentom“) a č. 9 („revízia kódexu“) majú pre Európsky parlament osobitný význam. Zintenzívnenie dialógu s Európskym parlamentom bude významným krokom smerom k väčšej parlamentnej kontrole vývozov zbraní EÚ a posilní demokratickú legitimitu kódexu. Revízia kódexu môže viesť k výrazným vylepšeniam, ak zohľadní odporúčania stanovené v uznesení Európskeho parlamentu a ak sa uskotoční širokým a otvoreným spôsobom - so zapojením parlamentov a mimovládnych organizácií. Všeobecne však vágna formulácia prioritných usmernení naznačuje, že členské štáty sa necítia byť nimi úplne viazané.

III. Odporúčania týkajúce sa prísnejších kontrol vývozov zbraní, právne záväzných ustanovení a väčšej transparentnosti

Nedávna správa organizácie Amnesty International o vývozočoch zbraní EÚ¹ analyzovala mnohé prípady, keď medzery v právnych predpisoch, predaj za nižšiu cenu alebo nedostatočné objasnenie a definície viedli k tomu, že zbrane EÚ, ich komponenty, licencie EÚ na výrobu zbraní v zahraničí, súkromné vojenské a bezpečnostné služby EÚ, vojenský personál EÚ, odborné znalosti a výcvik, ako aj zariadenie na vykonávanie trestu smrti, mučenia a iného krutého, neľudského a ponižujúceho zaobchádzania boli – často tajne – vyvážené do krajín, v ktorých štandardy EÚ pre demokraciu, ľudské práva a udržateľný rozvoj zjavne nie sú dodržiavané. Prísny režim kontroly vývozov zbraní na európskej a medzinárodnej úrovni je veľmi dôležitý najmä vzhľadom na všeobecné princípy vonkajšej politiky EÚ, akými sú rešpektovanie ľudských práv, predchádzanie konfliktom a trvalo udržateľný rozvoj. Preto sú naliehavo potrebné dodatočné opatrenia pre prísnejšie kontroly, právne záväzné ustanovenia a väčšiu transparentnosť.

1) Prísnejšie kontroly

¹ Amnesty International: *Undermining Global Security: The European Union's Arms Exports*, 2004.

Najprv by Rada mala schváliť návrh Európskej komisie týkajúci sa nariadenia Rady o obchode, ktoré zakazuje vývoz každého druhu zariadenia na vykonávanie mučenia a ustanovuje prísne kontroly pre zariadenia, ktoré by sa mohli použiť na vnútorné represie. Členské štáty by ďalej mali schváliť spoločný zoznam krajín zapojených do ozbrojených konfliktov, do ktorých by mal byť vývoz zbraní všeobecne zakázaný („predpoklad zamietnutia“). Je tiež potrebné systematizovať vykonávanie fyzických kontrol prepravy zbraní v mieste dovozu, tranzitu a vývozu. Napokon, členské štáty by mali interpretovať kódex čo najprísnejším spôsobom. Mali by predovšetkým zabezpečiť uplatnenie kódexu v týchto prípadoch:

- výrobky, ktoré možno použiť na civilné aj vojenské účely, napríklad monitorovacie technológie a výrobky alebo ich časti, ktoré sú použiteľné v kybernetickej vojne alebo pri porušovaní ľudských práv bez smrteľných následkov;
- tovar, ktorý má byť dovážajúcim štátom začlenený do systému montážnej podskupiny alebo do systému dokončených zbraní;
- výroba licenčných zbraní EÚ (alebo ich komponentov) v tretích krajinách;
- všetky formy prevozu zbraní „vláda vláde“, konkrétne na prevoz prebytočných zbraní;
- vojenský, bezpečnostný a policajný personál, odborné znalosti a výcvik, súkromné vojenské a bezpečnostné služby.

2) Právne záväzné ustanovenia

Parlament opakovane zdôraznil výzvu, aby kódex nadobudol právnu záväznosť a aby sa v plnej miere harmonizovali politiky členských štátov EÚ v oblasti vývozu zbraní. Víta preto možnosť pretransformovať kódex do spoločnej pozície. Sú však možné aj ďalšie podstatné vylepšenia a jednotlivé kroky, ktoré Európsky parlament už naznačil vo svojej ostatnej správe:

- (a) Členské štáty by mali medzi sebou vo väčšej miere konzultovať predtým, ako sa prijímú rozhodnutia o zamietnutí licencií, alebo s ohľadom na prevoz do regiónov ohrozených krízami. Užšia spolupráca medzi pracovnou skupinou COARM a rôznymi regionálnymi pracovnými skupinami Rady by tiež prispela k dosiahnutiu tohto cieľa.
- (b) Zatiaľ čo sa doteraz výmena informácií a konzultácie uskutočňovali iba na bilaterálnej úrovni pod vedením príslušného predsedníctva Rady, mnohostrannejší prístup k procesu konzultácií v súvislosti s rozhodnutiami o udelení alebo zamietnutí licencií by znamenal dôležitý krok smerom k harmonizácii.
- (c) Ako ďalší krok smerom k právnej záväznosti kódexu Európsky parlament odporúča všetkým členským štátom transponovať kódex do národných právnych predpisov.

3) Väčšia transparentnosť

Začlenením 10 pristupujúcich krajín sa stala harmonizácia budúcich národných výročných správ naliehavou otázkou. Poskytuje to tiež príležitosť zlepšiť kvalitu štatistických údajov obsiahnutých vo výročnej správe.

Členské štáty majú poskytovať nielen úplné informácie podľa dohodnutých kritérií (pozri II. 1), ale aj informácie k nasledujúcim bodom:

- druh zbrane (napr. helikoptéra alebo guľomet), druh komponentov zbrane a druh výrobku, ktorý možno použiť na civilné aj vojenské účely (napr. monitorovacie technológie alebo technológie informačných služieb) podľa krajiny určenia;

- množstvo (napr. počet dodaných pušiek, atď.) podľa krajiny určenia;
- transfer vojenského, bezpečnostného a policajného personálu, odborných znalostí a výcviku;
- podrobné údaje o koncových užívateľoch v každej krajine určenia;
- neformálne zamietnutia vydania licencie pre určité vývozy zbraní, vydané pred podaním oficiálnej žiadosti o získanie licencie.

Vďaka úplnejším a lepšie harmonizovaným údajom tohoto druhu bude výročná správa transparentnejšia a stane sa tak veľmi cenným nástrojom parlamentnej kontroly, a tým aj demokratickej zodpovednosti.

4) Otázky sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami

Mnohé členské štáty EÚ stále nemajú národnú legislatívu týkajúcu sa sprostredkovateľských aktivít pri obchodovaní so zbraňami. Dokonca i v krajinách, kde táto legislatíva existuje, nie vždy platia trestné postihy za porušenie zbrojného embarga občanom tejto krajiny alebo fyzickou či právnickou osobou registrovanou v tejto krajine, ak k nemu dôjde v zahraničí. To znamená, že bezohľadný sprostredkovateľ s občianstvom EÚ alebo so sídlom v EÚ môže jednoducho prekročiť hranice EÚ, aby sprostredkoval predaj zbraní, ktorým poruší napríklad zbrojné embargo OSN, bez toho, aby bol po svojom návrate do EÚ vystavený riziku právneho postihu. Tieto otázky treba riešiť serióznejším spôsobom.

IV. Záver

Kódex správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní prešiel od svojho schválenia v roku 1998 zásadným vývojom a rôznymi formami sa do neho začlenilo veľa nových ustanovení a objasnení, hoci kódex ako taký sa nezmenil. Revízia kódexu v roku 2004 je významnou príležitosťou vykročiť dopredu a prijať ďalšie opatrenia, ako to navrhoval Európsky parlament. Okrem toho musí EÚ a jej členské štáty pochopiť globálny rozmer problému nezákonného vývozu zbraní a mali by preto spolu s partnerskými krajinami, najmä s USA, spolupracovať na vytvorení právne záväznej medzinárodnej zmluvy o obchodovaní so zbraňami. Z krátkodobého hľadiska a s ohľadom na hodnotiacu konferenciu OSN v roku 2006 by mali podporovať aspoň prísnejšie medzinárodné normy pre vývoz zbraní. Prispeje to k obmedzeniu regionálnej nestability, organizovaného zločinu, medzinárodného terorizmu a porušovania ľudských práv na celom svete a k premene Európy na „bezpečnejšie miesto v lepšom svete“.

11.10.2004

STANOVISKO VÝBORU PRE MEDZINÁRODNÝ OBCHOD

pre Výbor pre zahraničné veci

k piatej výročnej správe Rady podľa operatívneho ustanovenia 8 Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní (2004/2103(INI))

Navrhovateľ: Jacky Henin

NÁVRHY

Výbor pre medzinárodný obchod vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor prijal do návrhu uznesenia nasledujúce návrhy:

1. domnieva sa, že kontrola zbraní je dôležitá pre vedenie jednotných politík, ktoré sú v súlade s cieľmi EÚ v oblasti mieru, rozvoja, rešpektovania ľudských práv a demokracie,
2. konštatuje istý pokrok pri uplatňovaní Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní, zároveň však vyjadruje ľútosť nad jeho porušovaním, pretože dodávka európskych zbraní vo veľkej miere stále pokračuje, a žela si, aby bol prijatý európsky nástroj zaručujúci právnu záväznosť tohto kódexu,
3. konštatuje mierny pokles nákladov na zbrojenie v rámci EÚ v posledných rokoch, obáva sa však, že tento pokles má za následok zvýšený vývoz vyrobených zbraní do tretích krajín a domnieva sa, že EÚ a členské štáty by mali nielen uplatňovať kódex, ale tiež prispieť k obmedzeniu militarizačných akcií a úrovne zbrojenia vo svete,
4. podporuje predchádzajúcu výzvu Parlamentu, týkajúcu sa právne záväzných ustanovení a plnej harmonizácie politík členských štátov v oblasti vývozu zbraní zo strednodobého hľadiska, a vyzýva členské štáty, aby uskutočnili pokrok smerom k tomuto cieľu;
5. domnieva sa, že je potrebné podporiť diverzifikáciu a preorientovanie zbrojných spoločností na výrobu iných druhov výrobkov,
6. domnieva sa, že EÚ by mala naďalej podporovať ďalšie krajiny, najmä Spojené štáty, Rusko, Ukrajinu a Čínu v tom, aby pristúpili k rešpektovaniu kódexu o obchodovaní so zbraňami a obmedzili výdavky na zbrojenie a vývoz zbraní,
7. zdôrazňuje význam výskumu zameraného na zabezpečenie právneho dohľadu a kontroly elektronického transferu informácií, softvéru a technológií, ktoré majú potenciálnu

súvislosť s tovarmi na zozname Spoločenstva, pre ktoré sa vyžaduje vývozná licencia,

8. domnieva sa, že v boji proti nezákonným obchodom so zbraňami a na zabezpečenie toho, aby zbrane neboli dodávané nevhodným konečným užívateľom, je dôležité posilniť kontroly lodnej nákladnej prepravy, konečných užívateľov zbraní, ostatného vojenského a bezpečnostného materiálu, licenčnej výroby a sprostredkovateľských subjektov; osobitne vyzýva, pokiaľ ide o konečných užívateľov, na zahrnutie klauzuly proti zneužitiu do osvedčení konečných užívateľov, obsahujúcu vyhlásenie, že daný materiál sa nebude využívať na zakázané účely,
9. podporuje výzvu adresovanú členským štátom, aby znovu preskúmali možnosť vytvorenia monitorovacieho systému Spoločenstva; ďalej odporúča, aby sa zväzil model európskej agentúry na kontrolu vývozu zbraní,
10. vyzýva členské štáty na zavedenie trestnoprávných postihov za porušovanie zbrojného embarga, vydaného OSN, EÚ, OBSE alebo členským štátom, uskutočnené na akomkoľvek mieste zo strany sprostredkovateľov obchodu so zbraňami v Európskej únii alebo tých sprostredkovateľov či podnikov, ktoré sú v EÚ registrované,
11. vyzýva na zavedenie osobitnej dane na obchod so zbraňami v rámci EÚ a na pokračovanie v diplomatických aktivitách EÚ, aby bola táto daň zavedená v celosvetovom meradle, ako to navrhlo Valné zhromaždenie OSN a prezidenti Brazílie, Chile a Francúzska, ako aj španielsky predseda vlády, a aby sa príjmy z tejto dane odvádzali konkrétne do fondov pre obeť ozbrojených konfliktov a všeobecne na zmiernenie chudoby,
12. vyzýva členské štáty, aby odsúhlasili zoznam krajín zapojených do ozbrojených konfliktov, v prípade ktorých by mal byť vývoz zbraní vo všeobecnosti zakázaný, vytvorený na základe správ a odporúčaní Bezpečnostnej rady OSN, monitorujúcej mechanizmus uvalenia zbrojných embarg,
13. vyzýva členské štáty, aby iniciovali prieskumy, uskutočnené v prípade kritéria 8, o otázke spôsobu uplatňovania zostávajúcich siedmich kritérií,
14. vyzýva na rozšírenie databázy záznamov o zamietnutiach na sekretariáte Rady v Bruseli v primeranej lehote, aby sa do nej zahrnuli aj informácie o konzultáciách v súlade s kódexom, ako aj o konečných užívateľoch, ktorí sú známi alebo podozriví z účasti na opätovnom vývoze, nesprávnom použití alebo zneužití zbraní a ostatného kontrolovaného tovaru,
15. vyzýva členské štáty, aby zrevidovali vývozné kritériá uvedené v kódexe za účelom väčšej zrozumiteľnosti a komplexnosti a zabezpečili, aby plne odrážali existujúce záväzky členských štátov, vyplývajúce z medzinárodného práva.

POSTUP

Názov	Piata výročná správa Rady podľa operatívneho ustanovenia 8 Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní
Referenčné čísla	2004/2103(INI)
Gestorský výbor	AFET
Rozšírená spolupráca	–
Navrhovateľ dátum vymenovania	Jacky Henin 14.9.2004
Prerokovanie vo výbore	30.9.2004 11.10.2004
Dátum schválenia	11.10.2004
Výsledok konečného hlasovania	za: 22 proti: 0 zdržal(i) sa: 0
Poslanci prítomní na konečnom hlasovaní	Enrique Barón Crespo, Daniel Caspary, Françoise Castex, Jean-Marie Cavada, Giulietto Chiesa, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Jacky Henin, Erika Mann, Helmuth Markov, Javier Moreno Sánchez, Pasqualina Napoletano, Georgios Papastamkos, Peter Šťastný, Johan Van Hecke, Zbigniew Franciszek Zaleski
Zástupcovia prítomní na konečnom hlasovaní	Margrietus J. van den Berg, Reimer Böge, Danutė Budreikaitė, Harlem Désir, Maria Martens
Zástupcovia prítomní (čl. 178 ods. 2) na konečnom hlasovaní	Carl Schlyter

Dátum predloženia - A6	19.10.0000	A6-0022/2004
Poznámky	...	